

K R A K U S.

WTOREK 5 MARCA 1822. NUMER 46.

KRONIKA NARODÓWA.

Roku 1005. Polacy pop Bolesławem Chrobrym,
zbili Niemców pod Międzyrzeczem i przymusili
cesarza Henryka do odwrotu.

U C I N K I

NA ZAZDROSNEGO POETĘ.

Ó ty! coś tyle razy ucho ludzkie zorał,
Spazmów kobiet nabawił -- dreszczem przeszył kości;
Co w każdy rym zaszczepiasz ziewający morał;
Napisz nam lepiej odę o *twojej zazdrości!*
A jeśli wierzyć można w poetyckie cuda,
Ten jeden rodzaj wiersza, pewno ci się uda:

NA TOWARZYSTWA UCZONE.

Że Towarzystwa nauk, z towarów się wsczely,
Wiele ich członków, swemi dowiodło nam dzieły:
Tam to bowiem niejedna praca nieszczęśliwa,
Tak jak towar zbutfiały, -- tanio się pozbywa.

NA WYSOKIE KAPELUSZE.

Niechże będzie pochwalony,
Wynalazca wysokich w modzie kapeluszy!
Niejeden bowiem uczony,
Pomieści w nich wygodnie swoje długie uszy.

NOWOŚCI KRAKOWSKIE.

Sejm prawodawczy Rzeczypospolitej Krakowskiej, skutkiem *Uniwersału* przez Senat uczynionego, zgromadził się wczoraj pod łaską marszałka Senatora Horszowskiego, i dla uznanej jednomyślnie potrzeby, do dnia 17. Czerwca odroczonym został.

Uniwersytet Jagielloński utracił w tych czasach dwóch zasłużonych mężów w zawodzie nauczycielskim, przez zgon X. Garyckiego i Dymidowicza.

Dziś, na dochód ubogich, artyści dramatyczni dają w teatrze narodowym, komedją: *Szkoła Obmowy*.

W przyszłą sobotę, na sali Knotta, daną będzie *Loterja na Ubogich*, staraniem Dam tutejszych, które nad wszelkie uciechy, przenoszą rozkosz podawania ręki bliźniemu. -- Ta uwaga niech wzruszy wszystkie serca!

Pan Rodewold, wysłużony artysta muzykalny, za pozwoleniem Towarzystwa muzycznego, daje w przyszłą niedzielę, na tejże sali Knotta, o godzinie 12. w południe, wielki Kon-

cert wokalny i Instrumentalny. -- Miłośnicy muzyki znani z pięknych talentów, jako też i artyści, mianowicie P. Kryżanowski zachwycający grą swoją na klarynecie; raczyli mu ofiarować łaskawą pomoc. Mą przeto nieomylną nadzieję, że wspaniała Publiczność uwieńczy jego życzenia, tym bardziej, że koncert ten sprawi Jej niezawodne ukontentowanie.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Grecja. Po bezprzykładnych walkach i krwi rozlewie, po dwumiesięcznym odporze: poddało się nakoniec zwyciężkim Grekom, miasto *Arta*. Trzej baszowie, którzy dowodzili osadą, dostali się do niewoli wojennej i pod tym jedynie warunkiem udarowani są życiem, jeżeli 28. Stycznia, *Prewza* otworzy Grekom swoje bramy. Jeszcze więc tylko zostaje do zdobycia twierdza *Parga*, i ta długo się nieutrzyma, bo już od lądu obleżoną został. -- Churszid basza, podług wiadomości z Bitolii macedońskiej, po wielu niepomysłnych bitwach z Grekami i Alim baszą Janiny, musiał odstąpić od obleżenia tej twierdzy. Po wielu trudnych marszach i znacznej stracie, przeprowadzwszy się za rzekę *Pindus*, pod *Mezerą*, napadany od powstańców Tesalii, uchodzi do *Kozanii*. -- (GB.)

(Wedle ostatnich doniesień w *Dostrzegaczu Austryjakim*, wiadomość o wzięciu żywcem do niewoli Alego baszy Janiny rozgłosił wysłany do Sylistryi goniec turecki, --któremu trzej jadący gońcy do Stambułu wysłani z Poloponezu, o tym zdarzeniu powiadali! --)

Hiszpanja. Pisma francuzkie napelnione są znowu zatrważającemi wiadomościami z Madrytu. Wiadomo że projekta do praw, przeciw *wolności druku, petycyom i klubom*, wniesione były na zgromadzenie deputowanych. Ze zaś wielu członków tej rady, mówiło za ich utrzymaniem; tłumy pospolstwa zbiegły się przed pałac Kortezów i były deputowanych opuszczających salę obrad.

Mieszkanie Hrabi *Torrens* którego chciaano zabić, lecz uratował się ucieczką przez tylne drzwi, zrabowano; a dom deputowanego *Martinez de la Rosa*, zaledwie od zburzenia wojsko uratować potrafiło. -- Dnia 4go. Lutego, to jest nazajutrz, mnóstwo niechętnych, z któremi łączyli się nawet żołnierze, wydawało groźne okrzyki, przeciw królowi i Kortezom. Dniem i nocą, liczne patrole przebiegają stolicę. Pałac królewski otoczony jest wojskiem. -- Deputowany *Calatrava*, tak mówił przeciw projektom powyższym: "Sądzę że usłużemy wiernie krajowi, i honor zrobimy zgromadzeniu Kortezów; kiedy przed przyjęciem tej *recepty* choremu krajowi przepisanej; zwrócimy uwagę naszą na niektóre okoliczności, które ją poprzedziły. Jakąż to odbieramy odpowiedź na prośby nasze któreśmy jeszcze w Grudniu o zmianę ministrów podali? Mamyż przyjąć trzy projekta do praw, przed ustanowieniem ministrów kochających ojczyznę?"

"Potrzeba nam ministrów, którzyby umieli być obrońcami mi praw tronu i wolności ludu! Takich ministrów dziś nie mamy. Musielibyśmy być gromadą cierpliwych owiec, przyjmując w takim stanie rzeczy podobne prawa. Radzę przeto Kortezom, żeby, dopoki nienastąpi urządzenie stałe ministrów, nieprzystępowali do naradzeń względem trzech praw powyższych.; -- Prezydujący, opierał się temu wnioskowi, lecz kiedy wielu odezwało się za nim, musiano przystąpić do kreskowania i większością 94 głosów przeciw 74. *za zbytęcną* to jest za niestosowny, nzuany został. -- Nader ciekawą jest rzeczą, czyli i w jakim sposobie powyższe trzy projekta do praw utrzymać się teraz potrafią? -- Zaburzenia ludu nieustawały do d. 5. Lutego. -- Jenerał Riego spodziewany jest w Madrycie. -- Zwyczajne Kortezy 15 Lutego rozpoczynają swoje obradowania.

ROZMAITOŚCI.

Wszystko zdaje się domniemywać, że zbrodnia popełniona na reducie w Kassel, wymierzoną była na życie następcy tronu. Słychać że zbrodniarz jest pojmany na drodze, w odległości kilku mil od stolicy. Ma to być oficer dawny, który właśnie co wyszedł z 10letniego więzienia; na które był niegdy wskazany sądownie. -- Ameryka południowa zapewnie jest oswobodzona, ostatnia twierdza *Calac* wziętą została przez jenerała St. Martin i ostatni wicekról hiszpański Peru, odesłany na okręcie do swego kraju. -- W wojsku rossyjskiem zniesione są zbyt ciasne mundury dla żołnierzy, jako niekorzystne dla zdrowia ludzkiego. (GH. i *Kuryer Warszawski*.) -- Dług. narodowy Anglii wynosi 804,256.809. funtów szterlingów, co uczyni 52,170,272,560. zp. -- ale za to wychodzi tam 280, Gazet, na które dzisiaj, nigdzie już niemasz przywileju.